

поддържахъ отъ части отъ общините, отъ части чрезъ завещанията на родолюбиви Българи, а пакъ отъ части отъ църковните приходи. Главните училища въ Пловдивъ, въ Габрово и въ Железникъ (Ески-Загра) можеха да се сравнятъ съ Западните Европейски реалки; въ Южна Бесарабия, която отъ 1812 год. е населена най много отъ Българи а въ 1856 по Парижкий миръ се отстъпи на Влашко, въ 1858 год. Николай Конаки Богороди, тогавашният „Каймакамъ“ въ Молдова и синъ на княза Стефан-Богориди отвори Българска Гимназия.

Въ това сѫщото врѣме мнозина Българи се учеха въ инострани училища като се приготвяха за лѣкари и за учители, въ Россия, Букурещъ, въ Бълградъ, въ Загребъ, въ Виена, въ Прага и въ срѣдните училища на други Чешки градове, въ Парижъ и въ Нѣмско. Българските ученици въ Россия съ голѣма щедростъ се подпомагаха отъ благодѣтелните славянски дружества и мнозина отъ тѣхъ даже никакъ се невърнаха, нѣ останаха на Руска служба; въ най ново врѣме не само Одесски и Бесарабски Българи, нѣ и родомъ отъ собственна България завзеха учителски мѣста на Руския университети или на гимназии (списателитѣ Дриновъ Жинзифовъ, Бончевъ, Станишевъ и др.) а нѣкои служиха въ войската (като напр. Генералъ Кишечски отъ Котелъ, Цѣлковникъ Кесяковъ отъ Пловдивъ) или пакъ имаха служба при консулитетъ на Вѣстокъ.